

Vergaderjaar 2007–2008

28 966

Waterketen

Nr. 16

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2008

Tijdens het algemeen overleg met de Tweede Kamer over het waterketenbeleid van 20 maart 2008 (Kamerstuk 30 535, nr. 16) heb ik toegezegd u nader te informeren over kostenberekeningen in de waterketen alsmede over efficiëntiemaatregelen in de drinkwatersector en de gevolgen hiervan voor de kosten van de burger. Deze informatie doe ik u hierbij toekomen.

Drinkwatersector

Kostenberekening

De bedrijfsvergelijking van de drinkwatersector over het jaar 2006 levert informatie over de opbouw van de kosten¹. De gemiddelde kosten van 1 kubieke meter drinkwater bedragen 1,34 euro. Deze kosten zijn opgebouwd uit de volgende componenten:

Belastingen ² :	0,15 cent (11% van totaal);
Vermogenskosten:	0,28 cent (21% van totaal);
Afschrijvingen:	0,26 cent (19% van totaal);
Operationele kosten:	0,65 cent (49% van totaal).

Op kortere termijn zijn de operationele kosten meer beïnvloedbaar dan de andere kostensoorten. Vermogenskosten en kosten van afschrijvingen van reeds gedane investeringen zijn op kortere termijn beperkt beïnvloedbaar. Het betreft voor het grootste deel investeringen in materiële vaste activa met een lange economische levensduur. Vanwege de overheidseigendom en de exclusieve bevoegdheid tot levering van drinkwater kunnen de drinkwaterbedrijven doorgaans onder gunstige voorwaarden (lage rente) geld lenen. Belastingen zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar. De minder goed beïnvloedbare kosten vormen ongeveer de helft van de totale kosten.

Efficiëntiemaatregelen

Sinds 1997 voert de drinkwatersector een bedrijfsvergelijking uit. In de

¹ Water in Zicht 2006, Vewin, 2007.

² Het betreft de kostprijsverhogende belastingen: precario, grondwaterbelasting en provinciale grondwaterheffing. De belasting op leidingwater en BTW zijn hier niet inbegrepen.

periode 1997–2006 is een forse doelmatigheidsverbetering gerealiseerd. Vooral de kosten van het distributieproces zijn gedaald: na correctie voor inflatie zijn deze afgenomen met 45% procent. Dit is in belangrijke mate het gevolg van een verlaging van de personeelsintensiteit. In de periode 1998–2006 hebben de drinkwaterbedrijven ongeveer 17% besparing gerealiseerd. Per aansluiting zijn, ondanks stijgende energieprijzen en belastingen, de kosten gedaald met 16,9%. Per m³ water is dit 5,4%. Dit verschil is te wijten aan een afnemend drinkwaterverbruik in deze periode. Na correctie voor inflatie zijn de drinkwatertarieven (exclusief BTW en belasting op leidingwater) voor een gemiddeld huishouden in Nederland ten opzichte van 1997 met ongeveer 10% gedaald.

Rioolbeheer

Via stichting RIONED heb ik informatie ontvangen over de kostenverdeling (jaarlijkse kosten). Deze is gebaseerd op een «voorbeeld» gemeente. Onderstaande bedragen hebben betrekking op de kosten per huishouden.

Belastingen:	31 euro (14% van totaal)
Vermogenskosten en afschrijvingen	144 euro (67% van totaal)
Operationele kosten	39 euro (18% van totaal)

Net als bij de drinkwatersector geldt dat op de kortere termijn de operationele kosten meer beïnvloedbaar zijn dan de andere kostenposten. De operationele kosten hebben voor het grootste deel betrekking op onderhoud en personeel. De vermogenskosten en afschrijvingen zijn vooral gekoppeld aan investeringen in materiële vaste activa met een lange levensduur (riolen en putten).

Afvalwaterzuivering

Informatie die ik heb ontvangen van de Unie van Waterschappen levert het volgende beeld voor de opbouw van kosten. De totale geraamde kosten voor het zuiveringsbeheer voor 2008 bedragen naar schatting 1320 miljoen euro. Op basis van cijfers van het CBS over 2003 voor het totale waterkwaliteitsbeheer is een vertaling gemaakt naar 2008 voor het zuiveringsbeheer, waarbij een aantal posten zijn samengevoegd. Dit levert het volgende beeld op voor de kostenopbouw (bedragen in miljoenen):

Vermogenskosten en afschrijvingen	686 (52 % van totaal)
Operationele kosten:	581 (44% van totaal)
Belastingen:	53 (4% van totaal)

Van deze kostensoorten zijn de vermogenskosten en afschrijvingen en belastingen niet of beperkt beïnvloedbaar door doelmatigheidsverbetering. Deze kosten vormen samen 56% van de totale kosten.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer